

SMOLENICKÝ POSOL

Ročník 7
číslo 2
JUL 2007

Časopis farnosti Smolenice

Redakcia Smolenického posla na konferencii

16. a 17. júna 2007 sa stretli v Čičmanoch mladí kresťania aktívni v médiach na konferencii *Cirkev a média*. Boli prítomní i zástupcovia našej redakcie, ktorí zároveň požiadali o členstvo v spoločenstve Network Slovakia, združujúce kresťanov pôsobiacich v oblasti médií.

Účastníci konferencie si vypočuli prednášky prof. Jána Dudu, PhD., profesora cirkevného práva na katolíckej univerzite v Ružomberku, predsedu spoločnosti kanonického práva a súdneho vikára Spišskej diecézy, ktorý oboznámil frekventantov s podmienkami udelenia imprimatur náboženským tlačovinám. Problematiku náboženského rozhlasového vysielania predstavil účastníkom ThLic. Vladimír Slovák, bývalý riaditeľ rádia Lumen z rokov 1995-2003. (Rozhovor s Vladimirom Slovákom vám prinesieme v nasledujúcom čísle.) Jednou z diskusných tem a úvah bolo i to, či je vhodnejšie pre kresťansky zmýšľajúceho žurnalistu pôsobenie v náboženských médiách alebo práca vo svetských médiách. Prikľadom novinára kresťana vo svetskom periodiku bol jeden z hostí, František Mička, redaktor týždenika TREND, bývalý korešpondent Slovenského rozhlasu v Taliansku, ktorí sa podelil o svoje odborné skúsenosti a štýl práce. Organizátori vytvorili priestor pre diskusie a výmenu skúseností medzi účastníkmi konferencie, ktorí mohli získať nové podnety pre svoju prácu.

iš, foto jj

Rázovitá obec Čičmany prijala účastníkov konferencie

Sila priateľstva

Slovo priateľstvo sa začalo vytrácať z našej bežnej hovorovej reči, vytráca sa spomedzi ľudí ako nepotrebné a obmedzujúce. Prestalo byť moderné a zaujímavé. Naozaj stratilo pre človeka svoju silu, väznosť a dôležitosť?

Ludia sa ponorili do svojho vnútra, do svojich starostí, problémov, žialov a bolestí. Uzamkli svoje srdcia, prestali veriť v pravú silu priateľstva.

Aké príjemné je mať na blízku človeka, ktorý sa vie úprimne tešiť z vašich úspechov a výhier, ktorý vie pochopiť vaše slabé stránky, vaše chyby a nedostatky, ktorému môžete bez obáv zveriť svoje najtajnejšie sny. Dodá vám silu pri vašich pádoch, je vám oporou v chorobe, žiali, podá pomocnú a záchrannú ruku v núdzi a nedostatku. Nečaká odmenu ani vdaku, ale vždy má pre vás milý úsmev a chápavé srdce. Toto je pravý priateľ.

Nedajme sa však pomýliť takzvanými „priateľmi“. Síce vás vypočujú s chápavým úsmevom na tvári, ale idú ďalej ked' aj po vašom chrbe, len aby dosiahli svoj úspech a aby sa vyšplhali vyššie. Neboja sa hlboko zašliapnuť vašu dôveru a city. Ich hnacou silou je váš neúspech a váš pád. Ludia sa boja dôverovať iným. Začali byť opatrní pri výbere svojich priateľov.

„Pane Ty máš srdce otvorené pre každého, Ty si priateľom aj tých, ktorí Ťa ukrižovali. Tvoje láskavé priateľské srdce sa otvára pre každého hoci denne svojimi hriechmi bičujeme Tvoje sväté telo a denne Ti svojim neuváženým konaním prikladáme trňovú korunu na Tvoju hlavu. Nauč nás pod Tvojím svätým krížom rozpoznať dobrých priateľov, ktorým môžeme zveriť svoje bolesti, starosti a s ktorými sa môžeme radovať zo svojich výhier, a ktorí nám aj zo všedného dňa urobia šťastný deň.“

D. Lančaričová

OZNAM

Biblické čítanie cez prázdniny sú prerušené. Opäť sa začneme stretnávať, ak Pán dovolí, po Smolenických hodoch (termín ešte upresníme), každú sobotu o 18,00 hod na adrese: ul. SNP č. 150 u Janáčkových.

Miroslav a Viera Janáčkoví

EDITORIÁL

Leto býva obdobím v prvom rade prázdnin, na ktoré sa žiaci veľmi tešia. Pre rodičov vtedy nastávajú niekedy tăžké chvíle, ako tento priestor deťom vyplniť, ako využiť čas dovolenky, ktoré im zamestnanie umožňuje. Alebo kam sa do zahraničia pozrieť, keď je dosť času aj peňazi.

V tomto čísle Smolenického posla sú aj časti venované filiálkom – súčasťiam našej farnosti. Je to priestor na rozšírenie si pohľadu na to, čo máme „pod nosom“, na zamyslenie sa nad tým, čo máme blízko seba.

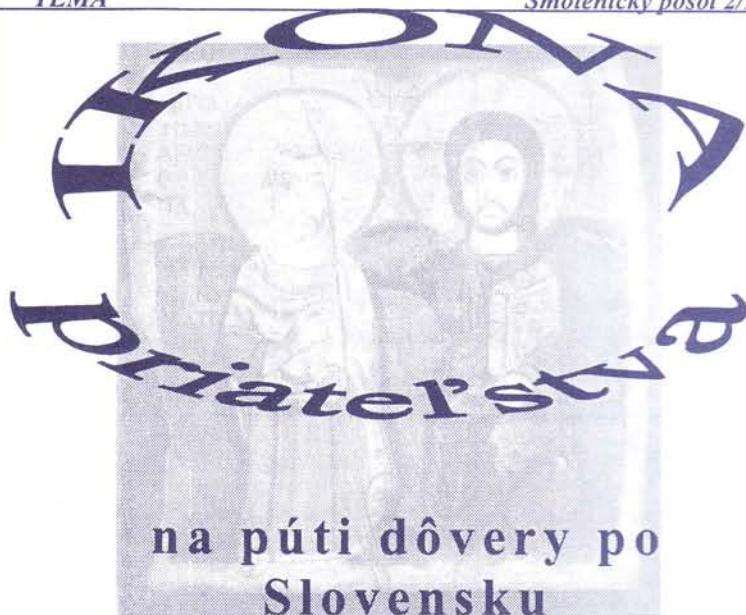
Môže to byť aj súčasť voľných prázdninových dní pozrieť sa a zamyslieť sa nad všetkým tým, čo máme v našich rodinách, v priateľstvách, na ktoré nemáme vo všedné dni veľa času, v našom často najbližšom okoli, o ktorom veľa nevieme ale poznáme celosvetové dianie...

Skúsmo si nájsť čas nielen na oddych, ale aj upriest pohľad na to, čo je blízko nás, na zamyslenie a podelenie sa s darmi, ktoré máme z Božích rúk.

A na vďačnosť. Voči najbližším i voči Bohu. Nech sú dni našich dovoleniek a prázdnin časom načerpania nových sil, ale aj obnovením našich medziľudských vzťahov.

Skúsmo si nielen nájsť čas. Lebo hlavnou otázkou je: Čím ho naplníme? Nech je vám aj nás časopis vhodnou inšpiráciou.

pb

Čo je ikona priateľstva?

Na európskom stretnutí mladých v Záhrebe na prelome rokov 2006/2007, ktoré zorganizovala ekumenická Komunita z Taizé spolu s miestnymi cirkevnými spoločenstvami, dostala každá zo zúčastnených krajín do daru kopiu koptskej ikony zo 6. storočia.

Ikona zobrazuje Ježiša, ako kladie ruku na plecia svojho priateľa a kráča spolu s ním. Tým priateľom je každý z nás. Ikona vyjadruje Ježišove slová: „Vy ste moji priatelia“ (Jn 15,14-15).

Ikona počas roka putuje Slovenskom, aby spájala ľudí v spoločnej modlitbe a objavovaní Božej blízkosti, aby nám pomáhala prekonávať rozdelenia, ist' k tým, na ktorých sa zabúda alebo sú nám vzdialení, svedčiť o Božej láske a jeho priateľstve ku každému človeku...

Slovo brata Alojza na cestu

„...všetkým je nám dané žiť v priateľstve s Kristom. Nie bezdôvodne nám v evanjeliu hovorí: „Nenazývam vás sluhami, nazývam vás priateľmi.“

Kristus neprišiel len preto, aby nás niečomu učil, ale aby nás viedol do spoločenstva s Bohom. On hovorí každému: Si celkom blízko Boha, a to navždy. Aj keď je naša viera celkom malá, aj keď máme dojem, že pochybnosť v nás silnie, Boh neprestáva hľadať naše priateľstvo.

Je tu ikona, ktorá vyjadruje toto priateľstvo, ikona priateľstva. Pochádza z Egypta, zo 6. storočia. Vidime na nej Krista, ako kladie svoju ruku na plece jeho priateľa a ide s ním, sprevádzka ho.

Všetci sa môžeme spoznať v Kristovom priateľovi. A toto priateľstvo žijeme aj medzi sebou. Kristus nás zjednocuje v jednom spoločenstve, v spoločenstve Cirkvi. Rozšírime teda toto priateľstvo, prekonajme rozdelenia, ktoré pretrvávajú! Kiež by sme mohli urobiť všetko pre to, aby bolo očividnejšie, že Cirkev je miestom priateľstva pre všetkých!

Keď si uvedomíme priateľstvo, ktoré má Boh pre každého z nás, nadobudneme novú odvahu pre budovanie priateľstva s tými, ktorí sú nám zverení a

JE DOBRÉ MAŤ PRIATEĽOV?

„Hoci sa o priateľstve zvykne hovoriť skôr poeticky, aj priateľstvo je podľa mňa výsledkom vedomého budovania vzťahu, času prežitého s niekým... uvedomujem si to, že mám v tomto smere isté rezervy...takže by som sa nemala stárať na nedostatok priateľov.“ (Anna, 30)

„Priateľstvo je veľmi zložitá vec. Priateľstvo nás má sprevádzat' celý život, aby sme ho mali s kým prežiť. Niektorým „priateľom“ nezáleží na človeku, ale na iných vypočítavých prioritách. Skutočné priateľstvo sa nekončí. Môže sa rozplynúť. Vzťahy môžu ochladnúť. Zdravíme sa, ale nemáme si čo povedať.“ (Patrik, 20)

„Mám priateľov, aj priateľky. A veľa. Priateľstvo je dotyk Boží. Komunikácia. Láska. Priateľstvo je vzťah.“ (Ján, 39)

„Dúfam, že mám priateľov. Znamená to pre mňa veľa. S priateľom sa možno porozprávať o veciach skrytých hlboko vnútri. Niekedy stačí vypočútie. A je to obojstranná záležitosť.“ (Eva, 45)

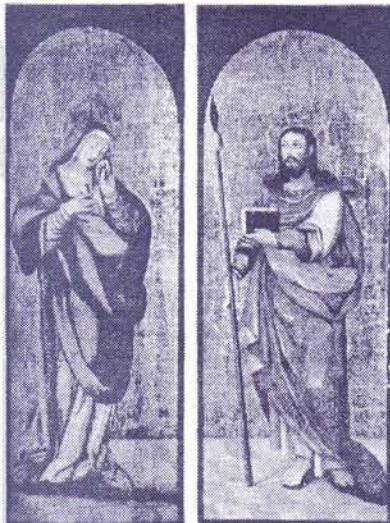
najmä s tými, ktorí sú najzraniteľnejši. Pozornosť voči najopustenejším ľuďom má nesmiernu hodnotu v našich spoločnostiach, kde potreba byť výkonným niekedy vedie k izolácii. Dnes ste predovšetkým vy, mladi, povolaní odovzdávať radost evanjelia druhým. Pamäťte si preto: Kristus hľadá vaše priateľstvo, on vkladá Ducha Svätého do vás, on ide pre vami a sprevádzka vás všade, kam pójdete.“ (brat Alojz 31.12.2006, Záhreb)

Ikona v Smoleniciach

Ikona putuje od začiatku roka z východného Slovenska cez stredné Slovensko a v súčasnosti sa nachádza už na západnom Slovensku. V najbližších dňoch sa pripravujeme na jej prijatie aj v našej farnosti. Touto cestou vás už teraz pozývame zúčastniť sa spoločnej modlitby, ktorá má byť vyjadrením nášho vzťahu ku Kristovi, ktorí nás zjednocuje a pomáha nám svedčiť o jeho láske aj cez naše vzájomné vzťahy.

pripravila iš, viac na www.putdovery.sk

ANKETA

Kostol v Lošonci

Podľa archívnych prameňov existovala v obci fara už v prvej tretine 14. storočia, no o vzhľade a patrocíniu vtedajšieho kostolíku nie sú vonkonzom žiadne správy. Najneskôr k roku 1580 bol však spolu s ostatnou dedinskou zástavbou spustošený tureckými a protihabsburskými povstaleckými vojskami. Výstavba nového kostola sa mecenášsky spája s menom štedrej Anny Losonczy, ktorá zostala aj v časoch intenzívneho protestantizmu presvedčenou katolíčkou. Táto vdova po smolenickom hradnom pánoni, barónovi Krištofovovi Ugnadovi (+1588) sa druhýkrát vydala za vplyvného grófa Žigmunda Forgáča, neskôršieho uhorského palatína. Celé smolenické panstvo (vrátane Lošonca) zanechala manželovi svojej dcéry, významnému protitureckému bojovníkovi Tomášovi Erdődymu. Na Lošonec však Anna pamätaла aj na smrteľnej posteli a časť svojej finančnej pozostalosti odkázala tamojšej farnosti na stavbu nového murovaného kostolíka zasväteného jej patronke, sv. Anne. Pozostatkom tejto stavby asi z rokov 1600-1615 je hlavná loď dnešného lošonského kostola s jednoduchou obdlžníkovou dispozíciou pôdorysu a hrubým, rustikálnym charakterom bez výrazných dobových slohových znakov. Priečeliu dominuje jednoduchá vstavaná veža štvorcového pôdorysu ukončená ihlancovou strechou. Hned' v tom čase, v nepokojnom období tureckého pustošenia vznikol aj vysoký kamenný mûr, ktorý mal v prípade potreby plniť obrannú funkciu. Pôvodnú formu presbytéria (svätyne) chrámu nepoznáme, dnešný polygonálny uzáver presbytéria, zaklenutý valenou lunetovou klenbou s hrebienkami, je výsledkom prvej barokovej prestavby v roku 1714. Postupne do chrámu pribúdalo aj vnútorné zariadenie, z ktorého sa dodnes zachovala drevená kazateľnica vykazujúca znaky jednako už retardovanej boltcovej ornamentiky a súčasne aj prvky aktuálne vrcholne barokové (lambrekínový záves baldachýnu kazateľnice). Z daného obdobia a zrejme aj tej istej lokálnej rezbárskej dielne pochádzajú sochy svätých uhorských kráľov, umiestnené dnes nad oltámi bočných kaplniek. V ďalšej etape – do roku 1753 – dostal kostol svoju súčasnú dispozíciu gréckeho (rovnoramenného) križa, teda pristavali sa obe bočné kaplnky. Napokon, začiatkom 20. storočia bol do chrámovej svätyne umiestnený nový oltár s ústredným súsoším v tabernáklom nadstavci, predstavujúcim patronku kostola, sv. Annu s malou Máriou. Autor tohto súsošia vytvoril aj ďalšie sochy svätých v bočných kaplnkách: sv. Jozefa a sv. Antona Paduánskeho. Samotný oltár bol v duchu historizujúcich a eklektických tendencií zhotovený v neorenesančnom štýle, pričom v ornamentálnej drevorezbe a celkovom farebnom riešení sú evidenčné aj ohlasy rokoka. Nástropná maľba v zložitom kvadrilubovom štukovom rámovaní predstavuje Pána Ježiša ako priateľa detí a je situovaná medzi dvomi protiľahlými lunetami v presbytériu tak, aby ju mali pred očami práve školopovinní návštěvnici chrámu. Obdobne vznikla asi v dvadsiatych alebo tridsiatych rokoch 20. storočia.

PhDr. Ingrid Štibraná

K obrázku: v SNG v Bratislave je tzv. **Erdődyovský epitaf z roku 1596**, pochádzajúci zo skonfiškovaného majetku Erdődyovcov z Hlohovca (pôvodne boli zrejme v smolenickej hradnej kaplnke). Sú to sv. Mária a sv. Tomáš apoštol, podľa mien i individualizovaných zobrazení čít tváre vyzerajú ako kryptoportréty objednávateľov tohto epitafu – grófa Tomáša Erdődyho a jeho manželky Márie Anny Ugnadovej, dcéry lošoneckej mecenášky Anny Losonczy – Ugnadovej. Podobizeň samotnej Anny Losonczy nie je známa.

Organista JAROSLAV & spol

Hudobná tradícia Cirkvi je podkladom neoceniteľnej hodnoty a vyniká nad všetky ostatné umelecké prejavy. Liturgický úkon nadobúda dôstojnejší ráz, keď sa služby Božie konajú slávnostne so spevom a za aktívnej účasti ľudu. Spevom veriaci prejavujú svoju vieru, zbožnosť, povznášajú myseľ k Bohu a jednotu hlasov prehľbjujú jednotu sŕdc. K jednotnému spevu napomáha inštrumentálna hudba, ktorú reprezentuje organ. Kedže organ sa zvukom svojich tónov najviac približuje k ľudskému hlasu katolicka Cirkev ho v liturgii uprednostňuje. Organista svojou činnosťou sprevádza ľud! (nie ľud určuje ako má hrať organista), aby spev bol zbožný, dôstojný, a jednotný. Na túto funkciu je potrebné hudobné vzdelanie, teologicke základy, viera a taktiež osobná angažovanosť.

Službu organistu vykonávam v Neštichu takmer 23 rokov, počas ktorých sa vystriedalo viaceri knazov. Aj keď veriaci to možno tak nevinnimajú, pre organistu predstavuje každá takáto zmena novú situáciu. Novosť sa prejavuje v odlišnom speve, pristupe a takisto v požiadavkách. Na väčšie sviatky v Neštichu môžeme počuť aj menší ženský spevokol pod vedením organistu. Spolu sa tak snažíme prispieť k tomu, aby sa veriaci človek mohol stretnúť v kostole s hodnotou hudby. V terajšej dobe sú to speváčky Majka, Nelka, Ivanka, Marcelka, Sonka a Janka. Spevokol začal svoju činnosť v r. 1984. Za toto obdobie sa vystriedalo veľa dievčat, ktoré prispeli svojim spevom, za čo im všetkým patri srdečná vďaka. Aby si spevokol v Neštichu zachoval svoju tradíciu, s radostou privítame aj nové speváčky.

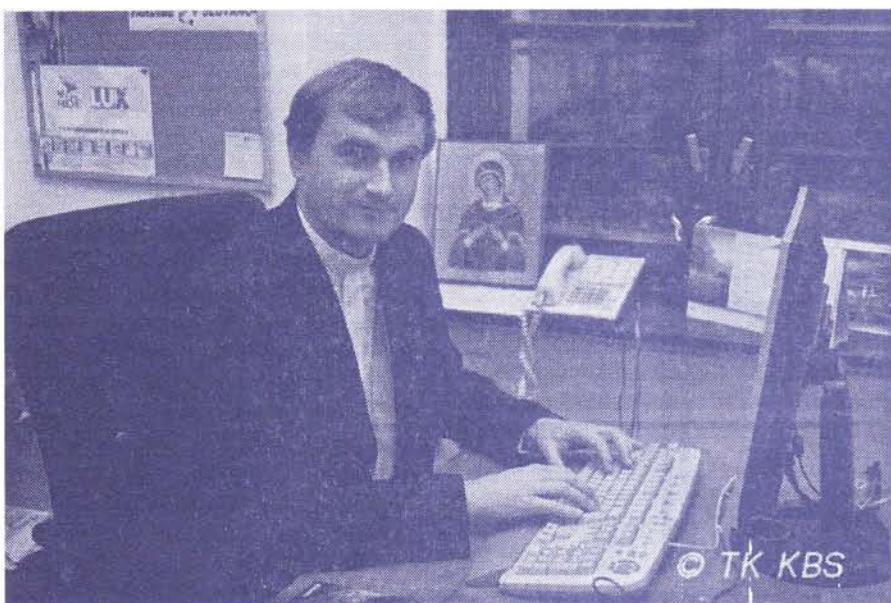
Na záver dákujem organistom zo Smoleníc Katke Pisarovičovej a Jozefovi Murárovi, ktorí ma zastupovali v čase mojej neprítomnosti, ako i speváčkam z radov veriacich, Márii Hačundovej, Márii Ormandyovej, Elene Slámovej a Celestíne Brázdoovičovej, ktoré tiež vypomáhajú aj pri pohrebných obradoch. Ešte raz všetkým srdečná vďaka.

Jaroslav Jelenek

VLASTNÝMI SLOVAMI

vdp. CSILic. JOZEF KOVÁČIK

Riaditeľ TV LUX, riaditeľ TK KBS, hovorca KBS

„Viera predpokladá zdravý rozum“

JOZEF KOVÁČIK

Dovolte mi pôzdraviť vás v mene našich čitateľov ako aj redakcie Smolenického posla. Vieme, že pôsobíte pri Konferencii biskupov Slovenska ako jej hovorca a riaditeľ tlačovej kancelárie. Ste mediálnym odborníkom, a tak si hned na úvod dovolím položiť vám otázku týkajúcu sa vášho odborného zamerania. Stále častejšie sa stretávame s javom, že knazi sú i odborníkmi v rôznych oblastiach. Vy sa špecializujete na problematiku médií. Prečo práve médiá?

Ked' som študoval v Ríme a dokončil som základný kurz teológie, tak sme rozmýšľali kadiaľ' d'alej, akú špecializáciu si zvoliť'. Práve vtedy sa otvárala špecializovaná fakulta, ktorá ako prvá na svete začala vychovávať hovorcov a ľudí pre tlačové kancelárie, teda tých, ktorí sa stanú akýmsi mostom medzi inštitúciou a médiami. Vtedy mi bolo ponúknuté štipendium na túto fakultu. Po dohode s mojim nadriadeným-arcibiskupom som si zvolil túto fakultu a začal som študovať Fakultu Inštitucionálnej komunikácie na Univerzite Santa Croce. Pracoval som už predtým externe vo Vatikánskom rozhlase, pripravoval som relácie zo sveta študentov, takže akosi sa to všetko zbehlo a dostal som možnosť študovať na tejto fakulte.

Žijeme v dobe informácií. Dennodenne sa nám dostáva cez rozhlas, televíziu, noviny a časopisy množstvo informácií, z ktorých je nutné si vyberať. Ako vnímate mediálnu gramotnosť slovenských veriacich?

Nielen u veriacich, vôbec mediálna gramotnosť obyvateľstva na Slovensku je veľmi nízka. Je to prakticky tým, že sloboda, ktorú máme, nám priniesla aj jej určité zneužitie, a keďže u nás bola 40 rokov diera vo výchove k zodpovednosti, tak sa to logicky prejavuje aj vo vzťahu voči médiám. Kým inde v západných krajinách bola určitá kontinuita, u nás bola jedna veľká diera vo vzdelávacom systéme, v mnohých oboroch, no a médiá, to samozrejme dokážu veľmi rýchlo využiť. Hlavne tie komerčné, pretože komercia vždy bude o tom, ako zarobiť, mať zisk a práve oblast' zisku, a vôbec

podnikania je dnes na Slovensku jednou veľkou džungľou. To znamená, že mnohí ľudia sa neorientujú podľa morálnych hodnôt, ale otázka výšky zisku určuje všetky pravidlá. V médiach zisky dokážu byť veľmi veľké. Len za minulý rok na Slovensku mala najväčšia komerčná televízia čistý zisk po zdanení, zaplatení všetkých výdavkov 1 miliardu 200 miliónov. Na malom Slovensku, ktoré má 5 a pol milióna ľudí. Čiže kto vie točiť peniaze v médiach bez toho, že mámorálne zábrany, tak dnes dokáže mať obrovské zisky.

Spomenuli ste komerčnú televíziu a napadá mi v tejto súvislosti projekt, o ktorom sa hovorí v posledných mesiacoch – televízia Noe. Čo je to vlastne za projekt? Keby ste nám ho v krátkosti predstavili.

Globálne je trh televízie v strednej Európe v bývalých komunistických štátach vo veľkej kríze. V Európe je pnutie duálneho systému - medzi komerčným vysielaním, ktoré sa dostalo do priamej konfrontácie s verejnoprávnym vysielaním. Verejnoprávne médiá začínajú hľadať svoje miesto, strácajú dych. Ako keby si mnohí ľudia, hlavne vlády a zodpovedné inštitúcie, prestali všímať zodpovednosť verejnoprávnych médií za vzdelávanie národa a myslí si, že tu ešte troška potrvá, kým verejnoprávne médiá nájdú svoj priestor, svoje miesto. Vrchol určitej degradácie, nastal počas uplynulých rokov, keď vládli people metre a vládnú dodnes, čiže len sledovanosť rozhoduje o tom, čo sa vysiela, čo sa pripravuje. Boli sme svedkami toho, že dokonca aj verejnoprávne médiá boli vtiahnuté do hry rôznych veľkých reality show. Ked' sme sa zamýšľali nad projektom televízie Noe, viacerí nám povedali, že sme si vyzvolili ideálny čas, pretože už to d'alej nemôže klesať do nejakých väčších zvrhlostí a ľudia sú znechutení, chcú počuť seriózny hlas. Potrebujú relácie, ktoré ich zabavia, ale na druhej strane

ich nebudú degradovať len na nejaký obchodný článok, ktorý bude od nich očakávať len sledovanosť a následne peniaze. Čiže televízia Noe vznikla ako alternatívna televízia, nechce sa hrať na konkurenciu ani Markíze, ani Jojke ani STVéčke. Chce alternatívne ponúknut' program, ktorý divák hľadá. To znamená, že v okamihu, keď je presýtený komerciou, hľadá niečo, čo by ho naplnilo, čo by ho zabavilo prijemným spôsobom, a to mu chce televízia Noe ponúknut'. Ked' vznikla v máji 2006, začala vysielať 10 hodín denne, ráno od 8.00 do 12.00 a večer od 18.00 do 24.00. S tým, že mala ambíciu pridávať každý rok aspoň dve hodiny denne. Od mája sa zvýši vysielaanie o 4 hodiny naviac, teda už budeme vysielať 14 hodín denne a v horizonte niekol'kých rokov by sme mali pokryť celý deň vysielaania. Prinášame hrané filmy, rozprávky, dokumenty, hudobné relácie, súťaže, chystáme spravodajstvo, čiže televízia NOE sa pomaličky buduje, aby sme neponúklí naraz niečo, čo budeme uberať, ale niečo čo divákovi môžeme pridať.

Čiže to je vlastne taký pozitívny moment v tom našom mediálnom priestore. Druhou stranou mince je určitý útok na diváka či už cez spomínané komerčné médiá alebo rôzne formy manipulácie verejnou mienkou. Ako sa môže divák, poslucháč, čitateľ, brániť voči komercii, negatívnym vplyvom, manipulácií prostredníctvom médií?

V prvom rade je dôležitá rodina, tá bude vždy dôležitá, nenahradí ju absolútne nič. Pretože v škole učiteľ odovzdá určité vedomosti, je s deťmi určitý čas. Povedzme kniaz sa s nimi stretne v nedel'u na svätej omši, možno občas aj cez týždeň, ale drvivá väčšina času prežívaného deťmi je v rodine. To znamená, že ak je zdravá rodina, ak si dokážu vybrať program a následne oňom diskutovať, povedať si čo je tam dobré, čo je tam zlé, tak tie deti vyrastajú v prirodzenom prostredí. Ale vieme, že rodina je čím ďalej tým viac v kríze a rodičia chodia z práce väčšinou neskoro domov, na deti nie je čas... Čiže v tejto kritickej situácii je dôležité, aby aj spoločnosť ponúkla minimálne základy, abecedu mediálneho vzdelávania. Takže to, že sa od budúceho roka chystá aj takýto projekt v školách môžeme len „kvitovať“. Otázkou samozrejme bude ako budú pedagógovia na to pripravení, či to bude znova len určitá záťaž alebo či umožnia aj im samým sa v tejto oblasti vzdelať. Ale opakujem znova, tým najdôležitejším prvkom zostane rodina. Tú nenahradí absolútne nikto.

Napadá mi otázka v súvislosti s tým, čomu sa hovorí bulvár. Keby ste nám v krátkosti vysvetlili čo to bulvár je, čo nám prináša, prípadne berie.

My si niekedy s takou úzkosťou hovoríme „Pan Bože, v akej dobe to žijeme?“ Ale nemáme tak celkom pravdu, pretože odkedy vznikla žurnalistika ako taká, bulvár tu bol veľmi rýchlo medzi nami. Keby sme si dnes zobrať noviny, povedzme z obdobia kedy žil Don Bosco v Turíne, a keby sme si prelistovali vtedajší bulvár, tak by sme zostali veľmi prekvapení, akým spôsobom informovali o tomto človeku, ktorý nakoniec urobil obrovské dielo a my si dnes pamäťame Don Bosca a jeho dielo a nie tých rôznych bulvárnych redaktoríkov. Ale naozaj nie je to niečo nové. Je dôležité sa

s tým vedieť v určitej dobe vysporiadat' a vedieť si vytriediť, čo v živote potrebujem, a čo nie. Ak nejaká fabrika zamori územie, tak za to dostane obrovskú pokutu, ak toto niekto urobí v duchovnej oblasti, vo vnútri, v človeku, tak zrazu za to nik nie je zodpovedný. Bulvár znečisťuje veľmi radikálne vnútorné prostredie človeka. Človek si zoberie noviny alebo si pozrie nejakú bulvárnú televíziu a odchádza s pocitom, že všetko je zlé, všetko je negatívne, nič sa neopláca v živote robiť... A ak sa toto opakuje deň čo deň, ten človek sa stáva mrzutým, nepríjemným, nemá víziu v živote, stáva sa negatívne naladeným. Toto je to bezprostredné ovocie bulváru. Vždy bude bulvár zaujímať hriech suseda, to čo sa deje u suseda, čo sa deje u celebít, ale ja hovorím ľuďom, aby si skúsili týždeň nekupovať bulvár. Ušetria a za ten týždeň, čo vyhodia na bulvár, si môžu kúpiť kvalitnú knihu.

A na druhej strane tie informácie, čo bulvár ponúka, nijako pozitívne neovplyvnia náš život, informácie, ktoré nám bulvár ponúka, absolútne k životu nepotrebuje. Za týždeň sa to dá overiť a človek, ak má trocha rozumu, si to dokáže uvedomiť.

Čo by ste odkázali čitateľom nášho farského časopisu?

Aby mali útu k pravde. Aby pri skúmaní dokázali ist', ako sa hovorí „ad fontes“, teda ku prameňom. To znamená nielen reagovať tak, že „ved' to predsa bolo v televízii, ved' to predsa ktosi napísal, tak to musí byť pravda“, ale aby sa držali zdravého rozumu, pretože viera predpokladá zdravý rozum. Čiže my kresťania sme dnes paradoxne práve tí, ktorí hovoria „pozor, rozum treba používať“, lebo človek, ak neverí v Boha, uverí čomukol'vek.“ Čiže, aby dokázali rozdel'ovať to podstatné od nepodstatného a pravdu od lži.

Dakujeme za rozhovor!

Zhovárala sa iš

POVZBUDENIE VERIACIM
PRÍLEŽITOSŤ HLADAJÚCIM
PRIATEĽSTVO OSAMEĽÝM
HLAS ZABÚDANÝM

www.tvnoe.cz
www.tvlux.sk

Príjemná cesta z práce

Odchádzam z práce väčšinou unavená, nasadám do auta a púštam si rádio, kde mám automaticky naladené Rádio Lumen. Oázu pokoja po celodennej dni. Prichádzam na križovatku, zbadám pred sebou traktor a je mi jasné, že som sa zase zaradila do zlého pruhu. Prečo som si zas raz nevšimla autá predo mnou? Ved' na tej frekventovanej križovatke budem zase dľho čakať na zelenú a nemám šancu predbehniť ten traktor. Budem mať časový sklz päť minút. Ani dnešný deň nie je výnimkou, vodiči predo mnou, za mnou, vedľa mňa sú nervózni a najradšej by sa už videli doma. Po krátkom čase počívania rádia sa moja nálada zlepšuje. Lumen je naozaj svetlom na mojej ceste domov. Mám pohyblivú pracovnú dobu. Končím o štvrtej, niekedy o piatej alebo až o šiestej. Veľmi sa mi páči poobedňajšia relácia Svätí pre svet, ktoréj autori pripravujú program o svätcovi dňa. Ich jazyk je moderný, výstižný a ich slová prenájdu až do duše. Sú ako malé plamienky, ktoré rozhoria to dobré v nás. Domov pridem plná pokoja a povzbudenia. Často je mi doslova úto, že som už dorazila do cieľa a musím vypnúť (mš)

Kto nenavštívil pražské Jezuliatko, nebol v Prahe!

Na Malej Strane „v Karmelitské“ ulici stojí chrám, ktorý je súčasťou kláštora rádu bosých karmelitánov a je zasvätený „P. Marii Vítězné“. V tomto kostole našla príbytok soška uctievaná nielen v Čechách, ale aj po celom svete známa ako milostivé pražské Jezuliatko („karmelitánský Ježíšek“).

Pôvod pražského Jezuliatka poodkryva pôvabná legenda: V južnom Španielsku na rozhraní 11. a 12. storočia nedaleko rieky Guadalquiviry medzi Sevillou a Cordobou stál mužský kláštor. Bola to doba, keď Španielsko pustošili nájazdy Maurov. Aj tento kláštor bol zbúraný Maurami a mnohí mnísi boli zabiti. Niektorým sa podarilo ujsť a rozpŕchli sa na všetky svetové strany. Po čase sa do trosiek kláštora vrátili štúria mnísi, ktorí tento nájazd prežili. Jeden z nich sa volal Jozef a vynikal zvláštnou úctou k Diet'atú – Ježovi a k svätej rodine nazaretskej.

Mnísi usilovne každý deň pracovali na obnove spustošeného kláštora. V jeden deň na obed pracoval Jozef na dvore pri studni. Prišlo k nemu malé chlapča a osloivilo ho: „Jozef, podme sa modlit!“ Brat Jozef sa začal modliť „Anjel Pána“ a chlapča sa pridal. Keď prišli k slovám: „požehnaný plod života twojho Ježiš“, dieťa povedalo: „To som ja!“ a v tom okamihu zmizlo. Brat Jozef nemohol zabudnúť na toto stretnutie. Úpenlivo si želal, aby sa Diet'a opäť objavilo. Denne na obed prichádzal k studni, ale Božský host' nechodil. Časom brat Jozef zostarol, ale na svoj zážitok s Ježiškom nevedel zabudnúť. Aby trochu uspokojoval svoje srdce, začal si z vosku modelovať sošku Diet'atá, tak ako mu zostało v pamäti. Nedarilo sa mu však vymodelovať lúbeznú tváričku Ježiška. Po večeroch neustále prerábal hlavičku sošky, lebo stále nebol spokojný s jej výzorom. Jedného neskorého večera, vlastne už bola noc, unavený Jozef opäť modeloval sošku. No, opäť sa mu nedarilo a zrazu sa zjavilo Diet'a a povedalo: „Prišiel som sa Ti ukázať, aby si mohol dokončiť sošku podľa mňa!“ Brat Jozef bol taký okúzlený, že ruky mu samé od seba miesili mäkký vosk a modelovali lúbeznú tváričku Ježiška. Zjavenie už zmizlo, ale Jozef prekypoval vnútorným šťastím. Bol nesmierne unavený. Položil si hlavu do dlani, aby si oddýchol. Reholník Jozef sa už, ale zo spánku na tomto svete neprebudil. Božský host' ho odvolal do svojho kráľovstva.

Soška, ktorú Jozef zanechal, bola vrelo uctievaná v tomto kláštore. Kláštor začal prekvitať. Hmotný prospech kláštora sprevádzal aj duchovný rozkvet, pokoj a mier. Prosby, ktoré boli prednášané Bohu pred touto soškou sa zázračne plnili. Jedného dňa prevor kláštora z vďačnosti venoval sošku španielskemu kráľovi. Keď sa dcéra z kráľovskej rodiny Manriques de Lara - Mária Maximiliána vydávala (pričíne v roku 1556) na pražský kráľovský dvor, jej matka zo strachu, že dcéra odchádza do pohanského prostredia, jej ako ochranu pred pohanským svetom darovala sošku Jezuliatka. Tak prišlo Jezuliatko do Prahy. Mária Maximiliána potom venovala tento vzácny klenot, ktorý ju spájal so slnečným Španielskom a rodinou, svojej jedinej dcere Polyxene ako svadobný dar, keď sa v roku 1587 vydávala za Viléma z Rožemberka. Polyxena však čoskoro ovdovela a po čase sa opäť vydala za najvyššieho kancelára Zdeňka Popela z Lopkovic. Obe manželstvá zostali bezdetné, a keď v roku 1628 zomrel Polyxene aj druhý manžel, rozhodla sa darovať sošku karmelitánom u Panny Marie Vítězné. Odovzdávala ju prevorovi kláštora so slovami: „Dávam Vám, čo mám najdrahšie. Majte vo veľkej úcte túto sošku a bude sa Vám dobre vodiť“. Zápis tvrdia, že mala pravdu.

Samořejme, ak uctievame pražské Jezuliatko, neuctievame iba sošku, ale samotné Božie Diet'a, Ježiša, v jeho ľudskom i božskom rozmere. V dnešnej dobe k soške prichádzajú denne stovky návštěvníkov z rôznych krajín sveta. Mnohí ľudia, ktorí sa pred Jezuliatkom modlia a volajú k Bohu, našli zázračné a neobvyklé vypočutia. Vracajú sa často späť, aby sa podčakovali. Jezuliatko dostáva mnoho votívnych darov. Má stovky šiat a pláštikov vyšívaných zlatom, perlami a drahými kameňmi, ktoré vďační, milostou obdarovaní prosebnici venovali s láskou nebeskému dieťaťu.

Věra Remešová a Ladislav Pokorný, MILOSTNÉ PRAŽSKÉ JEZULÁTKO, spracovala V.J.

JAPONSKO - krajina budúcnosti

123 miliónové Japonsko – krajina vychádzajúceho slnka, po druhej svetovej vojne doničená a ubolená, v súčasnosti patrí technikou, kultúrnostou a disciplinou medzi najvyspejšie krajinu sveta. Ak sa rozhodnete navštíviť Japonsko, už po prichode vás prekvapi organizovanosť každej činnosti, následná kontrola a disciplína, s akou sa možno nikde inde nestretnete.

Pracovné nasadenie

Ludský faktor, ktorý tak často zlyháva v iných spoločenstvách sa tu viac-menej posúva na posledné miesto, alebo sa úplne vylučuje. S každým spoľahlivým jednotlivcom, mladým či starým, sa vždy počíta. Začína to od najjednoduchšieho zamestnanca, ktorý patrí pod istého vedúceho, ten pod svojho, až je zastrešená celá spoločnosť. O jednom probléme rozhoduje viac ľudí a aby tu vládlo to správne pracovné tempo, vyžaduje sa automaticky od každého plné pracovné nasadenie aj šest' dní do týždňa.

Aj tá mladá Japonka, čo celý deň stojí vonku v uniforme pri vstupe do vášho hotela, stále sa usmieva a úctivo ukláňa, je presvedčená, že práve táto jej práca je veľmi dôležitá. Preto ju musí vykonávať svedomito a poctivo, lebo to od nej očakáva celá spoločnosť. Toto je ten fakt, ktorý sa stal základným kameňom rozmachu Japonska. Samozrejme, aj tu sú problémy, čo im predkladá každodenný život i príroda častými zemetraseniami, no tým, že sa k nim staviajú so zodpovednosťou za svoju budúlosť sa im dari prekonávať aj tie

najväčšie prekážky. Od roľnika na ryžovom poli cez asistenta v malej kancelárii, o ktorú sa musí deliť s ďalšími dvadsiatimi kolegami vrátane

vediceho, až po inžiniera, ktorý pracuje na vývoji zasa nového rýchlovlaku, všetci majú jedno spoločné – byť užitočnými členmi svojej spoločnosti. Potom sa netreba našincovi čudovať, že tu všetko funguje.

Priestor

Telefónne, nápojové, suvenírové, zmrzlinové automaty, dokonca automaty na fotofilm, hračky, spodné prádlo, kvety, lieky a ďalšie a ďalšie automatové prístroje, všetko je non stop v plnej prevádzke a stále doplňované. Pri vysokom počte obyvateľov v Japonsku sa ráta hlavne v mestách s každým priestorom. Do dvoj-troj metrovej medzery medzi budovami sú schopní viesť domček na bývanie. Tieto sa stavajú na tridsať centimetrovom betónovom základe, ostatné je z dreva, aj keď z vonku to nie je vidieť, no kvôli častým zemetraseniam je to potrebné. Veľké železobetónové a sklenené budovy majú zasa vždy niekol'ko poschodi zo zeme so špeciálnymi konštrukciami odolnými voči otrason. Núdza je aj o miesta na parkovanie. Parkuje sa i na upravených strechách, v zemi, aj na špeciálnych výťahových poschodových plošinách. Moderné čerpacie stanice, kvôli využitiu priestoru nemajú stojany na čerpanie pohonného hmôtu na zemi, ale pištole s hadicami visia na navijakoch priamo zo stropu.

Doprava

Osobné automobily sú v perfektných stavoch, technické kontroly sú aj na Japonské pomery veľmi drahé (90000 YEN - cca 28000 Sk). Jazdí sa tu po lavej strane, povolená rýchlosť je v meste a väčšinou i mimo mesta 50 km/hod. Okrem platnej diaľnice – 100 km/hod sa nedá ani predbiehať, kvôli skoro stálej plnej stredovej čiare, čiže zaradite sa do kolóny a päťdesiatkou napredujete. Autobusy majú tiež zvláštnosť, každý má klimatizáciu. Cestovné sa plati pri vstupovaní, na každej záštave sa rozsvieti cena, ktorú vhodíte do automatu pri dverach vedľa vodiča. Keď máte celú bankovku, automat vám

vydá drobné. Ak sa chcete zvestiť taxi-

kom, nie je to problém. Všade ich je dosť. Vodič vás usadi vždy do čistého auta. Licenciu s fotografiou má zreteľne uloženú pod čelným oknom. K dispozícii máte klimatizáciu, rádio a samozrejme aj televíziu so zabudovaným navigačným systémom. Na ňom si môžete kontrolovať smer jazdy, nehovoriac o tom, že taxikár vám automaticky vytlačí z taxametra blok o zaplatení. Vlaky, ktoré sú nosnou a najrýchlejšou časťou osobnej dopravy v Japonsku, sú vždy čisté, chodia v presných časových intervaloch a zastavujú vždy na tom istom mieste. Je ich viac druhov. Od obyčajných súprav až po super rýchle šinkaneny. Ďalší spôsob na presun osôb sú pohyblivé chodníky, kde kráčajúci chodec dosiahne rýchlosť pomalšieho cyklistu. Je ich tu tiež neurekom a odstavné plochy pre bicykle sú často preplnené a majitelia bicyklov musia parkovať kade- tade popri obchodoch, plotoch, v bočných uličkách, čo nútí policajtov raz za čas urobiť v kritických miestach zber bicyklov. Ak ste mali smolu a odviezli aj vás, môžete si ho za 2000 YEN – cca 600 Sk ist' vykúpiť späť. Policajti sú naozaj na dohliadanie poriadku. Žiadne bežne nerodzáva pokuty a ak ste vbehli do zákazu, alebo ste prešli na červenú, slušne vás upozorní a vysvetlí prečo to nemáte robiť.

Kultivovanosť

Slušní a ohľaduplní sú aj Japonci medzi sebou. Ak niekto má podozrenie, že by mohol mať napríklad chŕipku, ihned si nasadi plátený chránič na nos a ústa, či je to v obchode, vo vlaku alebo v práci. Našincovi sa potom zdá, že mestami nazrel ďalšieho Michaela Jacksona. ☺

Skrátka nedá sa Japoncom nič uprietať z ich kultúrnosti, technickej vyspelosti a hlavne vysokej disciplíny a spoločenského uvedomenia. Môžeme teda už teraz povedať, že Japonsko je krajina nového tisícročia.

Foto a text jj

NETEŠÍ NÁS! Siedme je NEPOKRADNEŠ!

Porozprávam vám príhodu, ktorá ma zosmutnila. Áno, bola som smutná, veľmi smutná.

Stalo sa to v jednu stredu. Pracujem v potravinách. Pristihla som známu,

ako si strčila pod bundu flášu fernetu. Prečo alkohol? Neviem, možno ho potrebuje. To ma zaskočilo. Prečo ľudia kradnú? Viete, koľko sa človek narobi na úkor svojich detí, rodiny, aby si zarobil na životbenie? Príde, zoberie a nemyslí na to, že to musí niekto zaplatiť za nehol! Stratila sa dôvera, ľudskosť. Chýba nám láska a viera v Boha. Bolo by na svete lepšie, keby sa každý držal Desatora.

Chcem to zmeniť, ale každý by mal začať od seba. Ľudia, prosím vás, vy nechcete, aby bol svet krajší, lepší, aby nám bolo dobre? Prosím, bud'me lepšími. Modlím sa za vás!

pracujúca

NAŠI

Momentálne vo farnosti prebieha príprava mladých na birmovku. Prípravné stretnutia zatiaľ prebiehajú každý piatok po svätej omši a určite ste mnogí z vás niekedy rozčarovaní nad „prístupom“ niektorých birmovancov k príprave... v prvom rade je to príchod do kostola – väčšia časť vstupuje do chrámu nie ako do príbytku Boha, ale mám pocit, ako keby išli do kina alebo na zábavu... žuvačka v ústach, čiapka na hlave u chlapcov, žiadne poklánutie pred svätostáňom a ak, tak je to nejaký „paragraf“, ktorý sa im podarí vykúliť a to už nehovorím o prežehnaní sa...

V druhom rade je to správanie sa počas svätej omše - rozprávajú sa, štuchajú, uškŕňajú... celkovo prezentujú totalny nezáujem... potom sa natíska otázka, prečo vlastne chcú ísť na birmovku? Neodsudzujem, lebo viem, že ich správanie odzrkadľuje výchovu v rodine... Nemôžu robiť to, čo nemajú vziať... Viem, že nadávanie a neustále upozorňovanie veľký úspech mať nebude, skôr to bude mať opačný efekt, preto vás chcem poprosiť nielen o neustálu a vytrvalú modlitbu za nich – birmovancov, ale aj za nás, aby sme pre nich boli dobrým príkladom, ktorý ich pritiaňne bližšie k Bohu, príkladom, z ktorého môžu čerpať a napraviť tak svoje správanie, zmýšľanie ... lebo Boh každého volá k sebe, a to rôznymi spôsobmi a cestami... čo ak sme práve my nástrojmi v Božích rukách, aby sme im pomohli.....? Boh je úžasný, láskavý, milosrdný a miluje každého jedného z nás a ja verím, že birmovanci to pochopia a zažijú tiež... Pán nech vás žehná!

B
I
R
M
O
V
A
N
C
I

N
C
I

dj

V i e t e , ž e ?

Neštich vznikol na území, ktoré vtedy patrilo panstvu „Boleráz“. Kráľ BELO IV. ho v r. 1240 daroval trnavským rehoľným sestrám – klariskám. Neskôr celé panstvo kúpil František Pálffy a zdelil ho Ján Pálffy.

Z kanonickej vizitácie bolerázskej fary je známe, že Neštich mal vtedy 461 obyvateľov, ktorí všetci boli rim. – katolickeho vyznania.

Až v r. 1960 sa premenovaná obec Smolenická Nová Ves (Neštich) zlúčila so Smolenicami

Lošonec pravdepodobne tiež patril k bolerázskemu panstvu, a tak sa po storočiach stali Lošonec a Neštich našimi filiálkami. Ak viete o tom niečo viac, váš príspevok veľmi radi uverejníme v ďalších číslach nášho časopisu.

mg

JAZYKOVÉ OKIENKO

M a g n i f i c a t
M a g n i f i k a t
My soul magnifies the Lord,

Velebí moja duša Pána
and my spirit rejoices in God my Saviour;
a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi,
For he has regarded the lowliness of his handmaid;
lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice.
behold, henceforth all generations shall call me blessed.
Hľa, od tejto chvíle blahoslavit' ma budú všetky pokolenia,
Because He who is mighty has done great things for me,
lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný,
and holy is His name;

a sväté je jeho meno

And His mercy is from generation to generation,
a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie
on those who fear Him.

s tými, čo sa ho boja.

He has shown might with His arm,
Ukázal silu svojho ramena,
He has scattered the proud in the conceit of their heart
rozptýlil tých, čo v srdeci pyšne zmýšľajú.
He has put down the mighty from their thrones,
Mocnárov zosadil z trónov
and has exalted the lowly.

a povýšil ponižených.

He has filled the hungry with good things,
Hladných nakŕmil dobrotnami
and the rich He has sent away empty.
a bohatých prepustil naprázdno.

He has given help to Israel, His servant,
Ujal sa Izraela, svojho služobníka,
mindful of His mercy --
lebo pamäta na svoje milosrdenstvo,
Even as he spoke to our fathers --

ako slúbil našim otcom,

to Abraham and to his posterity for ever. Amen.
Abrahámovi a jeho potomstvu naveky. Amen.

mš

P o k r s t e n í . . .

*Sebastián Košťál, nar. 6.2.2007, pokrstený 15.4.2007,
Dávid Rábara, nar. 19.3.2007, pokrstený 15.4.2007,
Nikola Vašková, nar. 19.2.1998, pokrstená 17.4.2007,
Roman Saloň, nar. 28.10.1997, pokrstený 17.4.2007,
Martina Výrvová, nar. 10.3.1998, pokrstená 17.4.2007,
Anna Sedláčková, nar. 5.3.2007, pokrstená 22.4.2007,
Sofia Okruhlíková, nar. 31.3.2007, pokrstená 22.4.2007,
Miriam Výrvová, nar. 1.7.2001, pokrstená 22.4.2007,
Martin Belica, nar. 1.5.2007, pokrstený 10.6.2007.*

V e d' i c h , P a n e , p o c e s t e s v á t o s t i l

Z o s o b á š i l i s a . . .

*Maroš Slezák a Jana Jánošíková,
14.4.2007 v Smoleniciach,
Viliam Hečko a Erika Krajčtrovičová,
28.4.2007 v Smolenickej Novej Vsi,
Massimiliano Zanon a Aneta Stehlíková,
1.5.2007 v Smoleniciach,
Patrik Korytár a Jana Dobrovodská,
5.5.2007 v Smoleniciach,
Tibor Baranovič a Gabriela Galačová,
12.5.2007 v Smoleniciach.*

P a n e , p o s v á c u j i c h lásku!

O d i š l i n a v e č n o s t ť . . .

*Mária Rakovská, rod. Benková, nar. 24.6.1933, zomrela 10.4.2007, pochovaná v Smoleniciach,
Pavol Rakovský, nar. 19.4.1929, zomrel 18.4.2007, pochovaný v Smoleniciach,
Dominik Buchanec, nar. 3.9.1905, zomrel 28.4.2007, pochovaný v Lošonci,
Petronela Kozárová, rod. Hlavatá, nar. 22.2.1928, zomrela 16.5.2007, pochovaná v Smoleniciach,
Anton Hankovič, nar. 23.2.1949, zomrel 1.6.2007, pochovaný v Smoleniciach,
Štefan Chymoranský, nar. 18.10.1925, zomrel 6.6.2007, pochovaný v Smoleniciach.*

U v e d' i c h , P a n e , d o s v o j e j s l á v y !

MILÉ DÁMY! Je tu opäť leto a my odkladáme zbytočné kusy odevov. V istých situáciách to nevadí a oko poteší, ale do kostola nie je vhodné chodiť odhalené jednak z úcty k Eucharistii, ale aj kultúrnej uvedomelosti. Do žiadnej rímskej baziliky vás nepustia s holými ramenami, či v príliš krátkej sukni. Nehovoriac o tom, že zrejme žiadna z nás by nešla na významnú spoločenskú udalosť nevhodne odhalená. Azda si Ježiš pri pohľade na nás neraz povie „kto je bez viny, nech hodí kameňom“ ako žene z evanjelia. Ale nebolo by nám to trápne?

red

SMOLENICKÝ POSOL – vydáva Rímskokatolický farský úrad Smolenice. NEPREDAJNÉ! Redakčná rada: Patrik Bacigál, Miroslava Gregušová, Darina Jajcayová, Ján Jakubec, Marianna Šestáková, Ivana Štibráná
Registračné číslo OÚ v Trnave – 1/On/91